

۲۰ روزه

فرونشست زمین
زلزله‌ای خاموش

کشور و استان یزد این روزها با یکی از جدی‌ترین مخاطرات محیطی خود روبه‌روست؛ پدیده‌ای که به گفته کارشناسان، نتیجه سال‌ها برداشت بی‌رویه از آبخوان‌ها و خشکسالی‌ای پی‌درپی است. به گزارش روابط عمومی شرکت سهامی آب منطقه‌ای یزد، جواد محجوبی مدیرعامل این شرکت به موضوع پدیده فرونشست اشاره کرد و گفت: تاکنون ۹ دشت استان شامل یزد-اردکان، هرات، ابرکوه، مروست، چاهک-شهریاری، دهشیر، شمس-بهداران، کویر ابرکوه و بافق تحت تأثیر فرونشست قرار گرفته‌اند و در صورت تداوم روند فعلی، سایر دشت‌ها نیز در معرض خطر خواهند بود. دشت یزد-اردکان را بحرانی‌ترین منطقه استان دانست و افزود: در برخی نقاط این دشت، شکاف ۱۰ کیلومتری ایجاد شده است و براساس پژوهش‌های سازمان نقشه‌برداری کشور، بیشینه نرخ فرونشست در این محدوده به حدود ۱۴ سانتی‌متر در سال می‌رسد.

فروچاله‌ای ۴۰ متری در ابرکوه

محجوبی با اشاره به وضعیت دشت ابرکوه نیز گفت: به دلیل وجود سنگ‌های آهکی در ساختار زمین‌شناسی منطقه، فرونشست در این دشت عمدتاً به شکل فروچاله نمایان می‌شود. رئیس هیئت مدیره شرکت سهامی آب منطقه‌ای یزد گفت: ۳۹ فروچاله با قطرهایی تا ۸۰ متر و عمق بیش از ۴۰ متر در این دشت ثبت شده که برخی از آنها تا ۳۰۰ متری مناطق مسکونی پیشروی کرده‌اند؛ پدیده‌ای که می‌تواند خسارات ناگهانی و سنگین به بار آورد.

ضرورت توجه ویژه به مدیریت منابع آب

حسن اکبری، مدیرکل محیط‌زیست یزد نیز در با اشاره به ریشه‌های محیط‌زیستی این پدیده گفت: بخش بزرگی از آسیب‌ای وارده به طبیعت استان، ناشی از کم‌آبی و افت سفره‌های زیرزمینی است؛ آسیب‌هایی که بسیاری از آنها برگشت‌پذیر نیست. وی افزود: خشک شدن روبشگاه منجر به نابودی برخی گونه‌های جانوری و کاهش شدید جمعیت بسیاری از گونه‌ها شده و هم‌زمان، افزایش گرد و غبار سلامت مردم را تهدید می‌کند. اکبری با تأکید بر اینکه فرونشست در یزد به علت بافت سنگین و رسی خاک ممکن است دیرتر بروز کند، هشدار داد: در صورت وقوع، گستره و شدت آن می‌تواند بسیار بیشتر از سایر مناطق کشور باشد. مدیرکل محیط‌زیست استان یزد در پایان تصریح کرد: هم‌پوشانی محل‌های بالقوه وقوع فرونشست با سکونتگاه‌ها و زیرساخت‌های اصلی استان، خطرات این پدیده را دوچندان می‌ند و ضرورت توجه ویژه به مدیریت منابع آب را یادآور می‌شود.

معاون آب منطقه‌ای یزد در آئین پنجمین سال طرح گسترش سواد آبی:

نقش دانش آموزان در عبور از بحران کم‌آبی یزد حیاتی است

دهقانی با اشاره به اهداف اجرای طرح‌های داناب و سواد آبی گفت: این طرح‌ها بستری فراهم کرده تا با افزایش آگاهی و دانایی، راهکارهای ساده و عملی کاهش مصرف آب در بخش‌های کشاورزی، صنعت و مصارف شرب و بهداشتی و شناسایی و ترویج شود

معاون برنامه‌ریزی شرکت آب منطقه‌ای یزد در آئین افتتاحیه پنجمین سال طرح داناب و پنجمین سال طرح گسترش سواد آبی گفت: دانش‌آموزان به‌عنوان نمایندگان آگاه جامعه، می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای در اصلاح الگوی مصرف و مقابله با بحران کم‌آبی در استان یزد ایفا کنند.

به گزارش روابط عمومی شرکت آب منطقه‌ای یزد، محمد راسترو معاون برنامه‌ریزی این شرکت در آئین اختتامیه سال تحصیلی گذشته و افتتاحیه طرح‌های ملی نجات آب و گسترش سواد آبی در سال تحصیلی جدید که با حضور برخی از دانش‌آموزان و دبیران مدارس برگزار شد، با اشاره به حضور بیش از ۹۰ هزار دانش‌آموز در این دو طرح مهم گفت: دانش‌آموزان نمایندگان آگاه جامعه یزد هستند و امروزه جامعه بیش از هر زمان دیگری نیازمند گفت‌وگوی علمی و قابل فهم درباره آب می‌باشد.

وی به دو نوع کم‌آبی فیزیکی و اقتصادی اشاره کرد و افزود: کم‌آبی فیزیکی همان کاهش واقعی منابع آب است که امروز در خشک‌شدن باغ‌ها و افت منابع زیرزمینی در استان‌هایی مانند یزد و کرمان مشاهده می‌شود. راسترو ادامه داد: همچنین کم‌آبی اقتصادی به معنای کمبود آب باکیفیت و قابل استفاده است که ریشه در مدیریت نادرست مصرف دارد. معاون برنامه‌ریزی شرکت آب منطقه‌ای یزد با بیان اینکه افزایش راندمان مصرف آب، بدون تفاوت در نوع شغل یا فعالیت، یک ضرورت همگانی است، تصریح کرد: مصرف بی‌رویه آب در بخش‌های کشاورزی، صنعت و خانگی، مانند خرج کردن بی‌حساب سرمایه‌ای است که به‌سختی به دست آمده است. وی با خطاب قرار دادن دانش‌آموزان طرح ملی داناب بیان کرد: مسئولیت مهمی بر عهده شماست تا پیام درست مدیریت مصرف آب در بخش‌های کشاورزی، صنعت را به خانواده‌ها، بستگان، مدارس و محافل اجتماعی منتقل کنید.

معاون برنامه‌ریزی شرکت آب منطقه‌ای یزد با تأکید بر نقش نخبگان در آینده کشور گفت: آینده مدیریت منابع آب و توسعه پایدار کشور، به آگاهی و مسئولیت‌پذیری شما دانش‌آموزان وابسته است.

علی دهقان مدیرکل آموزش و پرورش استان یزد در ادامه این مراسم گفت: هر آنچه امروز آموزش و پرورش برای گفتن و اجرا کردن دارد، به واسطه وجود شما دانش‌آموزان متعهد و آینده‌نگر است و بدون شما عملاً سخنی برای ارائه وجود نخواهد داشت. وی با اشاره به نقش کلیدی آموزش در موفقیت طرح‌های

ملی تصریح کرد: هر اقدامی در کشور اثرگذار، ماندگار و فرهنگ‌ساز باشد، باید از مسیر آموزش، تربیت و پرورش انسان‌های آگاه، مسئولیت‌پذیر و هدفمند عبور کند. دهقان تصریح کرد: آموزش و پرورش به همراه خانواده‌ها، بخش بزرگی از جامعه را شکل می‌دهند و مسئولیت تربیت نسلی را بر عهده دارند که آینده ایران را خواهد ساخت. وی بحران آب را یکی از جدی‌ترین چالش‌های جهانی دانست و افزود: امروز دیگر جنگ‌ها، جنگ سرد و سخت گذشته نیست؛ بلکه جنگ آب است.

مدیرکل آموزش و پرورش استان یزد ادامه داد: اگر مصرف و مطالعه و همچنین برنامه‌ریزی درست برای منابع آبی وجود نداشته باشد، آینده‌ای بسیار دشوار در انتظار کشور خواهد بود.

مدیرکل آموزش و پرورش استان یزد با تأکید بر ضرورت نهادینه‌سازی فرهنگ قانون‌مداری و صرفه‌جویی از سنین پایین خاطرنشان کرد: همان‌گونه که قانون‌پذیری در مدارس آموزش داده می‌شود، حفظ سرمایه‌های ملی مانند آب و برق نیز باید به‌صورت یک باور درونی در دانش‌آموزان شکل بگیرد. اگر آب نباشد، نه زندگی معنا دارد و نه توسعه‌ای مانند معدن و صنعت امکان‌پذیر است. محمدرضا دهقانی معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی استان یزد همچنین در این مراسم با بیان اینکه هر منطقه نیازمند نسخه‌ای متناسب با شرایط بومی خود است، گفت: برای حل مسائل آبی یزد نمی‌توان از استان‌ها یا کشورهای دیگر انتظار داشت بلکه راه‌حل مشکلات آب این استان در دستان خود یزدی‌ها و به‌ویژه دانش‌آموزان آینده‌سازان این دیار است. معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی یزد با تأکید بر اینکه بحران آب، مسئله‌ای فراتر از یک موضوع دانشگاهی یا سازمانی است، افزود: کم‌آبی مسئله حیات امروز و فردای ماست و اگر قرار است اقدامی مؤثر صورت گیرد، تنها با هم‌افزایی همه بخش‌ها و مشارکت مردمی امکان‌پذیر خواهد بود. دهقانی با اشاره به اهداف اجرای طرح‌های داناب و سواد آبی گفت: این طرح‌ها بستری فراهم کرده تا با افزایش آگاهی و دانایی، راهکارهای ساده و عملی کاهش مصرف آب در بخش‌های کشاورزی، صنعت و مصارف شرب و بهداشتی شناسایی و ترویج شود. وی در پایان نقش دانش‌آموزان را در انتقال پیام صرفه‌جویی به خانواده‌ها را بسیار اثرگذار دانست و افزود: هر دانش‌آموز می‌تواند سفیر آب در خانواده، مدرسه و جامعه باشد و با گفت‌وگو و آموزش، تغییرات مثبت و ماندگاری ایجاد کند.

